

Súd: Mestský súd Bratislava II
Spisová značka: 11P/41/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1223202424
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Hana Posluchová
ECLI: ECLI:SK:MSBA2:2023:1223202424.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Bratislava II vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: F. R., nar. XX.XX.XXXX, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Vazovova 7/A, Bratislava, dieťa matky: B. R., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom S. XX, XXX XX Q., a neuvedeného otca, o návrhu navrhovateľky v I. rade: L. B., nar. XX.XX.XXXX, a navrhovateľa v II. rade: D. B., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom M. XX, XXX XX Q., o zverenie maloletého dieťaťa do pestúnskej starostlivosti

rozhodol:

I. Súd zveruje maloletú: F. R., nar. XX.XX.XXXX, do spoločnej pestúnskej starostlivosti manželov: L. B., nar. XX.XX.XXXX, D. B., nar. XX.XX.XXXX, obaja trvale bytom M. XX, Q.Á., ktorí sú povinní a oprávnení sústavne a dôsledne sa starať o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletej. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok majú v bežných veciach.

II. Matka je povinná prispievať na výživu maloletej vo výške po 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa mesačne, a to vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred v prospech účtu príslušného Úradu práce sociálnych vecí a rodiny počnúc právoplatnosťou tohto rozhodnutia.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovatelia sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 30.05.2023 domáhali vo veci samej zverenia maloletej F. do ich spoločnej pestúnskej starostlivosti a zároveň nariadenia neodkladného opatrenia.

2. Navrhovatelia svoj návrh odôvodnili tým, že absolvovali na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny U. (ďalej len „ÚPSVaR“) prípravu žiadateľov o náhradnú rodinnú starostlivosť s kladným výsledkom. Dňa 11.09.2020 boli zapísaní do zoznamu žiadateľov o náhradnú rodinnú starostlivosť na ÚPSVaR v Q.. Spĺňajú všetky zákonom stanovené podmienky pre náhradnú rodinnú starostlivosť a veľmi túžia dieťaťu poskytnúť šťastný domov. Dňa 05.05.2023 ÚPSVaR Q. vydal súhlas k nadviazaniu osobného vzťahu s maloletou F. R.. Po oboznámení sa s dostupnými dokumentmi a fotografiami maloletej sa rozhodli, že majú záujem o interakcie s maloletou. Prvá interakcia prebehla 18.05.2023. Ďalšie prebehli v dňoch 23.05.2023 a 24.05.2023. Počas interakcií si k dieťaťu vytvorili hlboký láskyplný vzťah. V ich rodine sú vytvorené podmienky pre výchovu a opateru maloletého dieťaťa. Zo strany manželov bude o maloleté dieťa riadne postarané po emocionálnej aj materiálnej stránke. Bývajú vo veľkom 6- izbovom rodinnom dome, ktorý majú vo vlastníctve. Sú pripravení na príchod maloletého dieťaťa do rodiny.

3. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľov, kolízneho opatrovníka maloletej a oboznámil sa s rodným listom maloletej, výpisom z registra trestov, potvrdením o zdravotnom stave navrhovateľov, potvrdeniami o príjme, rozhodnutím o zapísaní do zoznamu žiadateľov o NRS, odporúčaním k realizovaniu NRS, správou o priebehu nadviazania osobného vzťahu medzi maloletou a

navrhovateľmi a správou kolízneho opatrovníka, ako aj ďalšími listinnými dôkazmi na vec sa vzťahujúcimi a zistil nasledovný skutkový stav veci.

4. Z rodného listu maloletej súd zistil, že ako matka maloletej je uvedená B. R., nar. X.X.XXXX, pričom otec maloletej nie je v rodnom liste uvedený.

5. Uznesením Okresný súd Bratislava V zo dňa 16. februára 2023

č. k. 68P/25/2023-18 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým bola maloletá F. R., nar. XX.XX.XXXX, predbežne zverená do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Q., D.M. X, Q..

6. Uznesením č. k. 11P/43/2023-31 zo dňa 6.6.2023 bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým tunajší súd dočasne do právoplatného skončenia konania vedeného pod sp. zn. 11P/41/2023 zveril maloletú do osobnej starostlivosti manželov L. B., nar. XX.XX.XXXX a D. B., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom M. XX, XXX XX Q.. Centru pre deti a rodiny, D.Ö. X, XXX XX Q., bola uložená povinnosť odovzdať maloletú F. R.Ú., nar. XX.XX.XXXX do starostlivosti manželov B..

7. Rozhodnutím ÚPSVaR Bratislava zo dňa 22.9.2020 boli navrhovatelia zapísaní do zoznamu žiadateľov, ktorí majú záujem stať sa pestúnom alebo osvojiteľom, a to dňom 11.09.2020.

8. Z odporúčania ÚPSVaR Bratislava k realizovaniu náhradnej rodinnej starostlivosti zo dňa 29.5.2023 vyplýva, že navrhovatelia boli zapísaní dňom 11.09.2020 do zoznamu žiadateľov o náhradnú rodinnú starostlivosť na ÚPSVaR Bratislava, ktorý je určený na organizovanie náhradnej rodinnej starostlivosti v Bratislavskom kraji. Prípravu na náhradnú rodinnú starostlivosť absolvovali predpísaným spôsobom prostredníctvom ÚPSVaR U., pracovisko P., v rozsahu 26 hodín, v období od 06.07.2020 do 17.09.2020. Prvú aktualizáciu prípravy na náhradnú rodinnú starostlivosť absolvovali predpísaným spôsobom prostredníctvom ÚPSVaR U., pracovisko P., v rozsahu 5 hodín v období od 31.01.2022 do 08.02.2022. Ďalšiu aktualizáciu prípravy na náhradnú rodinnú starostlivosť absolvovali predpísaným spôsobom prostredníctvom ÚPSVaR U., pracovisko P., referátu poradensko-psychologických služieb v rozsahu 8 hodín, v období od 03.02.2023 do 17.04.2023, a to z dôvodu zmeny kritérií na prijatie dieťaťa do náhradnej rodinnej starostlivosti. Žiadateľom bola prostredníctvom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, poskytnutá možnosť oboznámiť sa so spisovou dokumentáciou maloletej F., ktorej je toho času poskytovaná starostlivosť v Centre pre deti a rodiny Q. - D., so sídlom D.M. X, XXX XX Q.. Žiadatelia sa rozhodli prijať maloletú do svojej rodiny a poskytnúť jej plnohodnotnú rodičovskú starostlivosť v rodinnom prostredí a ponúknuť jej hodnotný priestor pre jej zdravý emocionálny a osobnostný vývin. Interakcie medzi maloletou a žiadateľmi boli realizované na pôde centra pre deti a rodiny. Po zvážení všetkých dostupných informácií o dieťati a absolvovaných úspešných osobných stretnutiach s ním, ktoré boli realizované v dňoch 12.05.2023 (informačné stretnutie), 18.05.2023 (prvá interakcia), 23.05.2023 (druhá interakcia) a dňa 24.05.2023 (tretia interakcia), majú žiadatelia záujem uskutočniť kroky potrebné k realizácii náhradnej rodinnej starostlivosti. Vzhľadom na doterajší úspešný priebeh interakcií a prejavovaný záujem žiadateľov o prevzatie maloletej do svojej starostlivosti, odporúčajú vykonať postupy smerujúce k realizovaniu náhradnej rodinnej starostlivosti tak, aby bol rešpektovaný a sledovaný najlepší záujem dieťaťa.

9. Zo záverov správy Centra pre deti a rodiny Q. -D.M. zo dňa 24.5.2023 vyplýva, že priebeh interakcií hodnotia pozitívne, pozorujú náklonnosť žiadateľov k dieťatu, ich prístup je pokojný, láskavý, snažia sa porozumieť prejavom dieťaťa a citlivo uspokojiť jeho potreby. Umiestnenie dieťaťa do starostlivosti manželov B. vidia ako prospešný krok pre ďalší emočný a osobnostný vývin maloletej.

10. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 30.8.2023 vyplýva, že dňa 25.8.2023 bolo v domácnosti navrhovateľov vykonané šetrenie. Rodina obýva trojizbovú bytovú jednotku v staršom rodinnom dome, ktorý prešiel rekonštrukciou. Rodinný dom je vo vlastníctve rodičov pána B.. Domácnosť je zariadená štandardným nábytkom. Izby sú zariadené podľa účelu použitia štandardným nábytkom. Domácnosť pôsobí udržiavane, čisto a bytová hygiena je na požadovanej úrovni. Rodinný dom nie je zaťažovaný hypotékou. Izba maloletej je priestranná, čistá a zariadená štandardným nábytkom. Reflektuje vek a potreby maloletej. Maloletá má dostatočný priestor na hranie na farebnom podnetom koberčeku, hračky sú uložené v nádobách určených pre odkladanie hračiek. Pri rodinnom dome sa nachádza upravený dvor so záhradou. Podľa vyjadrenia pani B. príjem rodiny pokrýva náklady jednotlivých členov domácnosti. Zdravotný stav oboch navrhovateľov je dobrý, nenavštevujú žiadne odborné ambulancie. Maloletá F. nenavštevuje materskú školu. V čase návštevy spala, preto nebolo možné vykonať s ňou pohovor primeraný k jej veku a schopnosti vyjadriť sa. Podľa vyjadrenia pani B. voľný čas s maloletou trávia aktívne, ale aj oddychom s dostatočným vzťahovým prostredím v rovesníckej skupine. Maloletá je v starostlivosti všeobecnej ambulancie pre deti a dorast MUDr. B. B. v M. R.. Pravidelne navštevuje onkologickú ambulanciu. Citové potreby maloletej sú napĺňané zo strany budúcich pestúnov a ich príbuzných. Na základe šetrenia konštatujú, že majú vytvorené vhodné podmienky pre zabezpečenie

starostlivosti o maloletú. Počas šetrenia pomerov na strane budúcich pestúnov neboli zistené žiadne nedostatky. Manželia dokážu zabezpečiť maloletej starostlivosť po všetkých stránkach. Ich rodinné zázemie ponúka maloletej podnetné prostredie, kde môže prežívať šťastné detstvo, na ktoré má právo.

11. Dňa 21.9.2023 bol na tunajší súd podaný návrh domnelého otca: J. N., nar. XX.X.XXXX, toho času v Ústave na výkon väzby a výkon trestu odňatia slobody v Q., na určenie otcovstva k maloletej. Vec na tunajšom súde zapísaná pod sp. zn. 59Pc/31/2023 bola postúpená z dôvodu miestnej príslušnosti na Okresný súd Pezinok. Tamojšie konanie je vedené pod sp. zn. 9Pc/17/2023 a nie je dosiaľ právoplatne skončené.

12. Navrhovateľka v 1. rade v konaní pred súdom zotrvala na svojom písomne podanom návrhu. Uviedla, že keď k nim maloletá prišla, mala traumy - zo spánku sa triasla a plakala. Už jej to prešlo, ale môže sa to vrátiť. Zrejme to súvisí aj prežívaním matky v tehotenstve v súvislosti s jej drogovou závislosťou. Teraz si už F. na nich zvykla, je na ňu veľmi naviazaná. Majú ju už od júna, odkedy sa o ňu starajú. Bola najprv na PN a od 22.9.2023 je na rodičovskej dovolenke. Chce jej poskytovať starostlivosť aj naďalej. Nevie si predstaviť, že teraz príde otec, ktorého nikdy nevidela a mala by znovu meniť prostredie. Maloletá má hematón, ktorý bude možno operačne riešený, zatiaľ je sledovaný na onkologickom oddelení a každý deň ju ošetrujú. CDR kontaktovalo mamu ohľadom súhlasu na operáciu, na prvýkrát to nepodpísala, jej podpis sa podarilo získať až následne. V júli kontaktovala mama CDR s tým, že sa chce stretnúť s dcérou, boli ochotní to umožniť, avšak matka ho nakoniec nerealizovala a už viac CDR a ani ich nekontaktovala.

13. Navrhovateľ v 2. rade v konaní pred súdom uviedol, že maloletá je u nich už pol roka, cíti sa dobre, volá ich mama, táto. Doteraz sa o ňu nikto z rodiny nezaujímal, nekontaktoval ich. Obaja by chceli, aby zostala v starostlivosti u nich.

14. Kolízny opatrovník maloletej v konaní pred súdom odporúčal návrhu navrhovateľov vyhovieť.

15. Zástupkyňa v Centra pre deti a rodiny Q. - D. na pojednávaní uviedla, že maloletá bola k nim umiestnená vo februári 2023, keď ju doniesla jej prastará matka zo strany matky s tým, že sa o ňu nemôže starať. Odtedy sa o ňu matka nezaujímal. Oni matku kontaktovali za účelom udelenia súhlasu s operáciou. Napokon ho na druhýkrát dala, ale inak sa o dieťa nijako nezaujíma. Majú za to, že pre dieťa je vhodné, aby bolo definitívne zverené do pestúnskej starostlivosti navrhovateľov, a to bez ohľadu na podaný návrh domnelého otca na určenie otcovstva.

16. Podľa § 48 ods. 1, 2 a 4 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o rodine“), ak rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa a ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o jeho zverení do pestúnskej starostlivosti fyzickej osoby, ktorá má záujem stať sa pestúnom a spĺňa ustanovené predpoklady (ďalej len „pestún“). Pestúnom sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, je zapísaná do zoznamu žiadateľov o pestúnsku starostlivosť podľa osobitného predpisu a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude pestúnsku starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno zveriť maloleté dieťa do pestúnskej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa. V rozhodnutí podľa odseku 1 súd vymedzí rozsah práv a povinností pestúna k maloletému dieťaťu.

17. Podľa § 50 ods. 1, 2 a 5 Zákona o rodine, pestún je povinný vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia a je povinný najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak pestún predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd. Na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33. Počas výkonu

pestúnskej starostlivosti rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú svoje rodičovské práva a povinnosti len v rozsahu, v akom nepatria pestúnovi. Rodičia majú právo sťkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do pestúnskej starostlivosti. Ak sa s pestúnom nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo pestúna súd.

18. Podľa § 51 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do pestúnskej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby výživné maloletého dieťaťa zverného do pestúnskej starostlivosti poukazovali počas trvania pestúnskej starostlivosti, najdlhšie však do dosiahnutia plnoletosti dieťaťa, úradu práce, sociálnych vecí a rodiny; po dovŕšení plnoletosti dieťaťa sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa.

19. Podľa § 54 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou.

20. Podľa § 62 ods. 1, 2, 3, 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

21. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

22. Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannnej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

23. Vzhľadom na uvedené skutočnosti a citované zákonné ustanovenia rozhodol súd tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozhodnutia, t.j. zveril maloletú do pestúnskej starostlivosti navrhovateľov, ktorí majú právo zastupovať maloletú a spravovať jej majetok v bežných veciach a sú povinní sústavne a dôsledne sa starať o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletej. Súd mal v konaní za preukázané, že záujem maloletej si vyžaduje jej zverenie do pestúnskej starostlivosti, ktorá má navyše prednosť aj pred ústavnou starostlivosťou, nakoľko matka nie je schopná zabezpečiť riadnu starostlivosť o maloletú. Matka ani žiadny iní príbuzní od umiestnenia maloletej v ústavnom zariadení neprejavujú skutočný a pravidelný záujem o maloleté dieťa. Na tomto fakte nič nemení ani návrh na určenie otcovstva k maloletej, podaný dňa 21.9.2023, pričom navrhovateľ - domnelý otec - sa toho času nachádza v Ústave na výkon väzby a výkon trestu odňatia slobody v Q.. Na druhej strane navrhovatelia úprimný záujem o dieťa majú a spĺňajú všetky osobné predpoklady stanovené zákonom na výkon pestúnskej starostlivosti o maloleté dieťa. Navrhovatelia pritom starostlivosť o maloletú už niekoľko mesiacov zabezpečujú, dieťa je na nich citovo naviazané, vytvorili pre maloletú vhodné a stabilné rodinné prostredie a v ich starostlivosti ani v domácnosti neboli zistené žiadne nedostatky, pre ktoré by nemohli pokračovať vo výkone tejto starostlivosti.

24. Zverením maloletého dieťaťa do pestúnskej starostlivosti inej osoby nezaniká vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu. Je potrebné poukázať na to, že prvoradou povinnosťou rodičov je plnenie si vyživovacej povinnosti k maloletým deťom a zákon o rodine kladie potreby dieťaťa pred potreby

rodiča. Pri určovaní výšky výživného matky súd vychádzal z vykonaného dokazovania ako i z toho, že majetkové pomery matky maloletého dieťaťa nie sú známe. Súd matke uložil povinnosť platiť výživné na maloletú vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa v zmysle § 62 ods. 3 Zákona o rodine, nakoľko vyživovaciu povinnosť si musí plniť každý bez ohľadu na schopnosti, možnosti a to aspoň v zákonom stanovenej minimálnej miere. Túto vyživovaciu povinnosť je matka maloletej povinná poukazovať v prospech účtu príslušného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.

25. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Okresnom súde Bratislava II, písomne, v troch vyhotoveniach.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 Civilného mimosporového poriadku odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona. Ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.